

## Wnioski

### *Konferencja „Problemy bibliotekarzy Szkolnych”*

Gdańsk, 11. 02. 2020 r.

#### **A. STATUS NAUCZYCIELI BIBLIOTEKARZY**

##### **Wniosek nr A1**

*ws. uznania doniosłej roli biblioteki szkolnej w rozwoju ucznia*

Należy uznać **biblioteki szkolne jako miejsce wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży** oraz dążyć do opracowania programów przekształcania bibliotek szkolnych w centra informacji (nie tylko multimedialne) tak, by stały się miejscem samokształcenia uczniów, zgodnie z potrzebami budowanego świadomego społeczeństwa. Konieczne jest systematyczne **prezentowanie spraw bibliotek na spotkaniach z dyrektorami, samorządami, nadzorem kuratorskim** w ramach systemowego rozwiązania sprawy monitoringu - przepływu informacji.

##### **Wniosek nr A2**

*ws. ustalenia norm zatrudnienia nauczycieli bibliotekarzy*

Konieczne jest **określenie krajowych standardów dla bibliotek szkolnych** (w tym norm zatrudnienia, liczby etatów na liczbę uczniów i stan księgozbioru). Niezbędne jest **ustalenie standardów zatrudnienia nauczycieli bibliotekarzy**, które uwzględniają wszystkie zadania i funkcje nowoczesnej biblioteki szkolnej (informacyjną, dydaktyczną, wychowawczą, kulturalną). Obecnie organy prowadzące ustalają normy zatrudnienia bibliotekarzy, które najczęściej nie uwzględniają doniosłej roli biblioteki szkolnej w rozwoju uczniów, szkoły i całego społeczeństwa. A przecież **o jakości biblioteki decydują** na równi: miejsce, wyposażenie (w tym zbiory i warsztat informacyjny), budżet i kadra.

##### **Wniosek nr A3**

*ws. płatnych zastępstw*

Ważne jest **zapewnienie możliwości prowadzenia nauczycielom bibliotekarzom płatnych zastępstw**. Często bibliotekarze posiadają dodatkowe kwalifikacje do nauczania drugiego przedmiotu, niestety, nie są uwzględniani w ustalaniu (płatnych) godzin ponadwymiarowych czy doraźnych zastępstw. W obecnej sytuacji jest to **grupa nauczycieli najmniej zarabiających w szkołach**, co jest dla nich krzywdzące.

**Wniosek nr A4**  
*ws. realizacji zadań statutowych biblioteki szkolnej*

**Nauczyciele bibliotekarze domagają się zaprzestania praktyki kierowania uczniów do biblioteki szkolnej, w tym:**

- nieuczęszczających na niektóre nieobowiązkowe zajęcia,
- podczas nieobecności nauczyciela na innych zajęciach,
- podczas oczekiwania na różne zajęcia dodatkowe,
- w przypadku niewłaściwego zachowania na lekcjach,
- w przypadku braku odpowiedniego stroju na zmianę na zajęcia wychowania fizycznego,
- podczas oczekiwania na transport do domu.

**Powyższa praktyka wprowadza chaos i utrudnia realizację zadań statutowych biblioteki szkolnej.**

**Wniosek nr A5**  
*ws. zastępstw i pomocy nauczycielom-bibliotekarzom*

Konieczne jest **zapewnienie możliwości płatnego zastępstwa za nieobecnego w pracy bibliotekarza**. Problem występuje szczególnie **we wrześniu i w czerwcu** w czasie natłoku prac dotyczących przydziału i odbioru podręczników oraz pozostałych prac związanych z początkiem lub końcem roku szkolnego.

Wskazane byłoby uwzględnienie przy dystrybucji podręczników doraźnej pomocy innych nauczycieli, szczególnie w w/w miesiącach.

Należy również rozważyć przywrócenie środy jako dnia prac wewnętrznych biblioteki.

**Wniosek nr A6**  
*ws. wsparcia merytorycznego nauczycieli bibliotekarzy oraz roli filii bibliotek pedagogicznych*

Należy dążyć do obligatoryjnego **powoływania doradców metodycznych na szczeblu danego organu prowadzącego**, na przykład w powiatowych ośrodkach doradztwa metodycznego. Konieczne jest **wsparcie merytoryczne bibliotekarzy szkolnych pracujących samodzielnie w małych miejscowościach**. Powinno się wzmacniać bieżącą współpracę bibliotek szkolnych z bibliotekami pedagogicznymi i ich filiami.

Należy dofinansować biblioteki pedagogiczne wraz z filiami w celu organizacji doskonalenia nauczycieli bibliotekarzy szkolnych.

Z uwagi na znaczenie filii bibliotek pedagogicznych między innymi w procesie doskonalenia zawodowego nauczycieli, należy je chronić przed ewentualną likwidacją.

## **B. ZAGROŻENIA ZDROWOTNE**

**Wniosek nr B1**  
*ws. problemów zdrowotnych nauczycieli bibliotekarzy*

**W związku z charakterem wykonywanej pracy, u nauczycieli bibliotekarzy często występują:**

- **alergie skórne** i oddechowe - stary księgozbiór (brak funduszy na jego wymianę co kilka lat),
- **uczulenie** na farbę drukarską - kontakt z ogromną liczbą nowych podręczników,

- **problemy z układem kostno-szkieletowym**, zwłaszcza z kręgosłupem. Jest to związane z dźwiganiem wielu ton książek oraz pracą na wysokości,
- **problemy ze wzrokiem** – praca z komputerem.

Konieczne jest zainstalowanie w bibliotece **oczyszczaczy powietrza** z funkcją nawilżania - zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi BHP oraz redukcja czynników wpływających na przeciążenia statyczne i dynamiczne układu kostno-szkieletowego.

### **Wniosek nr B2**

#### ***ws. wycofania podręczników szkolnych z bibliotek szkolnych***

Nauczyciele bibliotekarze postulują wycofanie dystrybucji podręczników szkolnych i zeszytów ćwiczeń z bibliotek. Wskazaniem byłoby przeanalizowanie i znalezienie innego sposobu wyposażenia uczniów w podręczniki szkolne. Ewentualnie do obecnego systemu należałoby wprowadzić uproszczone zasady ewidencji darmowego podręcznika. Wypracowanie zasad w tym zakresie w sposób szczególny powinno być pilnym zadaniem Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Czas poświęcany na dystrybucję podręczników nauczyciele bibliotekarze chcieliby poświęcić na merytoryczną pracę pedagogiczną z młodym czytelnikiem.

### **Wniosek nr B3**

#### **ws. oceny ryzyka zawodowego nauczycieli bibliotekarzy**

W związku ze zmianą organizacji pracy na stanowisku nauczyciela bibliotekarza poprzez wprowadzenie obsługi podręczników, uczestnicy konferencji zauważają konieczność uwzględnienia w ocenie ryzyka zawodowego czynników w postaci: ręcznych prac transportowych, pracy na wysokości oraz alergenów. W sprawie tej postanowiono opracować wzór pisma do dyrektorów, by ujmowali w zakresie ryzyka zawodowego sprawy związane z zagrożeniami pracy bibliotekarza szkolnego.

## **C. FINANSOWANIE I INNE PROBLEMY BIBLIOTEK SZKOLNYCH**

### **Wniosek nr C1**

#### ***ws. zagwarantowania środków na realizację zadań biblioteki szkolnej***

Należałoby każdego roku przeznaczyć stałą kwotę w budżecie szkoły na rozwój biblioteki, aktualizację księgozbioru.

Istnieje konieczność zwiększenia finansowania zadań bibliotecznych. Władze oświatowe pozostawiają do decyzji dyrektora ilość środków przeznaczanych na coroczną aktualizację księgozbioru i rozwój biblioteki. Nauczycielom w szkole bardzo trudno jest ubiegać się o zwiększenie nakładów na bibliotekę, dlatego za ważne uważamy wyodrębnienie niezbędnych środków na działalność bibliotek już w subwencji oświatowej, konieczność przyznania **konkretnej kwoty** na dany rok na zakup nowości oraz utworzenie funduszu na regularną **wymianę lektur** - zniszczonych lub nieaktualnych, w związku z nową podstawą programową.

W szkołach, które posiadają czytelnie należałoby zatrudnić dodatkowego nauczyciela – bibliotekarza.

**Wniosek nr C2**  
*ws. dostarczania podręczników przez firmy kurierskie*

Konieczne jest zapewnienie środków przez Ministerstwo Edukacji Narodowej na dowóz podręczników przez firmy kurierskie bezpośrednio do biblioteki szkolnej w danej szkole (dowóz podręczników przez firmy kurierskie ma następować nie pod „drzwi” szkoły a wprost do biblioteki szkolnej w danej szkole).

**Wniosek nr C3**  
*ws. ujednolicenia przeprowadzenia skontrum*

**Należałoby ujednolicić przepisy dotyczące częstotliwości przeprowadzania skontrum w bibliotekach szkolnych.** Obecnie księgowość wymaga przeprowadzania inwentaryzacji w oparciu o Ustawę o rachunkowości, Prawo Oświatowe natomiast wskazuje na przeprowadzanie skontrum w oparciu o Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

To wprowadza chaos w podejściu do inwentaryzacji. Różnica jest taka, że księgowość wymaga inwentaryzacji co cztery lata, z wykazaniem arkuszy skontrolnych wypełnianych ręcznie (pomimo tego, że biblioteka pracuje w oparciu o program komputerowy MOL NET +, umożliwiający przeprowadzanie oraz wydruk raportu skontrum) a Rozporządzenie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego przewiduje przeprowadzanie skontrum co 5 lat w bibliotekach z wolnym dostępem do półek i co 10 lat gdy tego dostępu nie ma.

**Należałoby doprecyzować zasady powoływania zespołu do przeprowadzenia skontrum łącznie z określeniem dodatkowego wynagrodzenia za te czynności.**

**Wniosek nr C4**  
*ws. zmian w uśrednianiu stawek wynagrodzenia nauczycieli bibliotekarzy*


Jak najszybciej należy wprowadzić zmiany przepisów dotyczących uśredniania stawek godzinowych nauczycieli bibliotekarzy wynikającego z łączenia etatu nauczyciela bibliotekarza z etatem nauczyciela przedmiotu, gdyż obecne regulacje działają na niekorzyść nauczycieli bibliotekarzy, również w zakresie naliczania stawek za nadgodziny doraźne.

**Wniosek nr C5**  
*ws. tworzenia w szkołach, na każdym poziomie nauczania, świetlic szkolnych*

Niezbędne jest tworzenie w każdej placówce szkolnej świetlic, które będą miejscem przebywania uczniów w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych. Wiąże się to z koniecznością zatrudnienia nauczycieli do pracy w świetlicy szkolnej (zmiana przepisów).

*W imieniu organizatorów konferencji,*

  
**Anna Kocik**  
zastępca  
przewodniczącego Sekcji

  
**Bożena Brauer**  
przewodnicząca KM Gdańsk,  
członek Prezydium Sekcji

  
**Wojciech Książek**  
przewodniczący  
Sekcji Gdańskiej